

Nacional

COVID-19

Transmissió
0,88

Dada anterior: 0,86

Els nous contagiats per cada positiu no han de superar l'1

Nous contagiats
1.501

Dada anterior: 4.178

L'indicador hauria d'estar per sota dels 1.000 contagiats/dia

Llits d'UCI
163

Dada anterior: 173

Les UCI haurien d'acollir un màxim de 300 malalts greus

LA LLEI ELECTORAL UNA ESTRUCTURA D'ESTAT

La llei electoral es fa p

PAS • La petició d'ERC d'obrir ponència i fer una nova llei continua aturada **ARA** • Una cambra fragmentada i més plural obre la porta a un nou acord **MÉS** • Junts manté que l'actual còmput d'escons és dels més proporcionals d'Europa

Emma Ansola
BARCELONA

Negociacions preliminars, bona predisposició i molta prudència. Aquest és el context que envolta la proposta de redactar una llei electoral pròpia per a Catalunya, un dèficit que el país arrossega des de fa 40 anys i que els partits s'entesten a portar en el programa electoral comicis rere comicis, com el 14-F.

La pressió, però, ha retornat a la cambra catalana amb més força. El paper de la Junta Electoral Central (JEC) en la inhabilitació del diputat de la CUP Pau Juvillà va posar en evidència la dependència de la cambra catalana respecte la llei orgànica espanyola. Un segon punt de pressió ja el va provocar l'organització de les darreres eleccions autonòmiques, les del 14-F, enmig d'una pandèmia i amb la impossibilitat d'aplicar el vot electrònic a causa d'una llei en molts punts obsoleta. D'altra banda, a més, existeix una iniciativa legislativa popular (ILP) registrada el 2009 al Parlament per modificar la llei electoral i, com tota ILP, es manté viva malgrat que finalitzin les legislatures, la qual cosa suposa que la reforma de la llei actual o una nova llei per a Catalunya retorni a la cambra catalana com el Guadiana. En aquest escenari, i després que ERC al mes de juliol proposés als grups, sense èxit, obrir una ponència per redactar la llei, el líder dels socialistes, Salvador Illa, va tor-

nar a oferir fa dues setmanes la possibilitat al president del govern, Pere Aragonès, de pactar un text. Però de moment no s'ha mogut fitxa. L'única actuació va ser l'aprovació, al juliol, de les compareixences d'experts en la Comissió d'Afers Institucionals.

Tots els partits mostren la seva predisposició a encarrilar de nou la llei, però els interessos dels uns i dels altres per no sortir perjudicats amb una nova distribució dels vots en escons ha condemnat Catalunya a mantenir-se sota l'imperi de la Loreg i a frenar les reformes. L'aprovació d'aquesta norma requereix arribar als 90 vots favorables, una majoria molt àmplia que fins ara ha estat el principal obstacle per poder tirar endavant un nou text. En aquesta legislatura, per tal que tiri endavant el text, caldria la suma, com a mínim, del PSC, ERC i Junts.

Retorna el pla B

El descrèdit dels partits inherent a la crisi institucional i política empeny, ara almenys, a tenir aquesta iniciativa en l'agenda política i intentar pactar uns acords que des d'ERC es veuen més factibles fruit, aquesta vegada, del trencament del bipartidisme i del canvi de model de l'electorat. L'enèsim intent, ara a càrrec de republicans i socialistes, de buscar la fórmula màgica que permeti disposar d'un sistema electoral que sigui més proporcional i que alhora no faci disminuir la

Les xifres

90

vots a favor requereix l'aprovació d'una llei electoral a la cambra catalana. ERC, Junts i la CUP no sumen prou i cal el PSC.

4

circumscripcions té l'actual llei electoral, que es podrien ampliar a 7 d'acord amb una divisió territorial per vegueries.

representativitat dels territoris a la cambra catalana, es voldria portar a terme en aquesta legislatura. No obstant això, ningú vol obrir falses expectatives i comença a sobrevolar la possibilitat de nou d'un pla B, el de mantenir el mateix

sistema electoral i abordar únicament aquelles modificacions que tenen a veure amb l'administració electoral, el vot electrònic, el vot a l'exterior, la despesa publicitària o la reducció de despeses, entre altres aspectes.

Trobar la quadratura del cercle pot semblar més factible ara, després que els tres grups acordessin la renovació de més de cent càrrecs que depenien del Parlament i que tenien el mandat caducat. Amb aquest mateix esperit es vol afrontar la llei, però va sorgir un nou obstacle de desavinences, ja que, a la ponència parlamentària que volia obrir ERC, Junts hi va contraposar que agafés les regnes d'aquesta qüestió el govern i concretament la conselleria de Participació, que lidera el partit i que està en mans de Victòria Alsina. La ma-

joria de partits, però, es remeten a la necessitat que els treballs es facin al Parlament i rebutgen que vinguin determinats pel govern, com assenyala David Cid, portaveu dels Comuns.

L'etern debat

El centre de la polèmica torna a ser que el percentatge d'escons de cada partit sigui fidel al percentatge de vots. Socialistes i comuns consideren que el sistema actual beneficia els partits independentistes, i els perjudica a ells, que tenen el cau de vots a les zones metropolitanes.

L'APUNT

Ni autogovern ni Estatut

Emma Ansola

La classe política catalana no n'ha tingut prou amb 42 anys d'història del Parlament per aconseguir aprovar una llei electoral catalana, una de les normes més importants d'un país que, a més a més, ha de ser reflex de criteris de proporcionalitat entre vots i escons i representació territorial que marca l'Estatut. Els polítics parlen constantment d'autogovern i fan bilaterals per

demanar competències estatutàries, però sempre s'obliden d'aquesta llei bàsica, entretinguts mirant-se el melic. Els diputats catalans ni exerceixen l'autogovern ni responen al mandat estatutari de redactar una llei pròpia i més quan permetria connectar política i ciutadania i reduir despeses al bell mig d'una greu crisi social, política, institucional i econòmica.

regar

Treballs i documentació sobre la llei electoral que s'han elaborat a la cambra catalana per fer un nou text, de moment sense èxit ■ EL PUNT AVUI

Una dona vota en les darreres eleccions al Parlament de Catalunya al pavelló de Can Balsach el 14-F ■ ORIOL DURAN

Els treballs fets inclouen sous i dietes dels diputats i llistes desbloquejades

■ L'última ponència, del 2015, recollia aspectes que podien convertir la norma catalana en una de les lleis més modernes i democràtiques del segle XXI

E. Ansola
BARCELONA

El desencaix del sistema actual

Una nova llei electoral ha de reflectir el que estableix l'Estatut en l'article 56: proporcionalitat entre vots i escons i una adequada representació de tot el territori. Però durant el bipartidisme, el PSC fins a dues vegades va ser el partit amb més vots, però no es va traduir en una majoria d'es-

cons, que va anar a parar a CiU. Les moltes simulacions que s'han fet no han fet variar gaire els resultats de les eleccions dels darrers deu anys, si bé el sistema de circumscripció única, per exemple, no hauria permès les majories absolutes de CiU del 1988 i el 1992.

taula modificacions que haurien permès disposar d'una llei moderna i adaptada al segle XXI.

Així, i al marge de la calculadora electoral (el polèmic sistema de conversió de vots en escons), es van tractar altres temes que anaven des de la despesa electoral fins a les llistes desbloquejades, que semblen avui dia, sobretot aquesta última possibilitat, gairebé més impossi-

bles d'aconseguir que fa set anys, quan tots els grups van poder consensuar aquestes mesures.

Dietes dels diputats

Els grups parlamentaris van optar el 2015 per un text en què, a més de la creació d'una sindicatura electoral catalana, també s'apostava per la regulació dels espais gratuïts i dels blocs informatius, així com el règim retributiu

dels diputats, que continua sent font de polèmica ara per les dietes que cobren els diputats en funció del lloc on viuen i que fins ara estaven exemptes de tributació. De fet, el pressupost del 2022 ja preveu una reformulació de les dietes dels diputats per quedar subjectes a la tributació de l'IRPF.

Així doncs, les funcions i potencialitats de la llei electoral van més enllà de la distribució d'escons entre les diverses candidatures i permeten millorar el funcionament del sistema polític pel que fa a qüestions clau com ara la transparència i la participació, millorar la identificació entre política i ciutadania i afavorir la rendició de comptes davant l'electorat i, en definitiva, impulsar i fer real el que tant es proclama, el dret a decidir de la ciutadania. ■

Els vots de les circumscripcions de Lleida, Girona i Tarragona tenen més pes que els de Barcelona, i el PSC sempre s'ha inclinat per implantar la circumscripció única, el que més s'assembla a la premissa "una persona, un vot" que perjudica els territoris despoblats. La quadratura del cercle no s'ha aconseguit mai, però fins i tot ara els socialistes apunten que el mapa electoral ha canviat i que ara els socialistes han ampliat el seu terreny de conreu, com apunta el diputat David Pérez, del PSC. També ERC guanya pes a la zona

metropolitana. I mentrestant, sobre la taula, hi ha la disputa entre dos models: el sistema holandès o l'alemany de doble vot. El primer preveu una assignació prèvia de diputats als territoris que preservi el major pes que tenen ara. El segon, més complex, divideix el país en 54 districtes uninominals que escullen 54 diputats (només sortiria elegit el guanyador) i 81 diputats més es distribuïrien proporcionalment per províncies. I tot això mentre l'actual model, la Llog, apunta, és el 5è més proporcional d'Europa. ■

LA LLEI ELECTORAL UNA ESTRUCTURA D'ESTAT

David Pérez Diputat del PSC

“Estem d'acord en tot el que no sigui sistema electoral”

PLA B • “Si no fem la llei, cal actualitzar el cens per al repartiment provincial” **ÀREA** • “La nostra proposta es pot fer per circumscripció nacional, per províncies o per vegueries”**Emili Bella**
BARCELONA**U**n dels 43 punts d'acord que ha ofert Salvador Illa al president, Pere Aragonès, és una llei electoral. En quins termes?

Els que diu l'Estatut: que hem de fer una llei tan proporcional com sigui possible i amb la màxima representació territorial. Les nostres propostes van exactament en aquesta direcció. La màxima representació territorial, a partir de 61 districtes, donaria una proporció molt semblant a la que hi ha actualment en la distribució provincial. Tots els territoris hi estarien representats perfectament. Això sí, amb la màxima proporcionalitat; seria la llei més proporcional d'Europa. És a dir, que si un partit obté el 34,7% dels vots, obtindrà el 34,7% dels escons.

Per què ha estat fins ara tan difícil tirar endavant la llei?

Perquè l'actual sistema dona un premi a determinades circumscripcions. Els partits que hi guanyen tenen un premi. JxCat i ERC mai han volgut renunciar a aquest premi, sobretot en un moment en què la vida política estava partida per la meitat i depenia d'aquests quatre o cinc diputats de premi. Això ha dificultat molt la possibilitat d'arribar a un acord. Som en una etapa diferent, nova.

Per què? Perquè Esquerra està creixent a l'àrea metropolitana?

I nosaltres estem creixent per tot arreu. És una etapa nova en què l'actual situació es podria superar. En qualsevol cas, després de tants anys, som l'única comunitat autònoma que no té una llei electoral pròpia i comença a ser un clamor que encara a hores d'ara el repartiment provincial sigui en funció del cens del 1979 i no del cens del 2021. Hem de fer una nova llei, però si no fem la llei, cal actualitzar el cens, perquè ja n'hi ha prou.

Esteu oberts a considerar les vegueries circumscripcions electorals?

La nostra proposta es pot fer per circumscripció nacional, per províncies o fins i tot per vegueries, però la Llogreg diu que les circumscripcions són les províncies. Modificar això significaria modificar la Llogreg. Això va ser una excusa en anteriors ocasions per dir que no es podia fer una llei electoral. Espero que ara no sigui aquest l'argument. Insisteixo: per part

David Pérez, al Parlament ■ JOSEP LOSADA

nostra ho fem com sigui, per circumscripció nacional, per províncies o per vegueries, però fem-ho de manera que ho puguem fer ràpid, sense haver de modificar la Llogreg, i hi ha sistemes per fer-ho.

Preferiu una ponència conjunta, que ho lideri el Parlament, o que ho lideri el govern?

Jo soc partidari d'arribar a un acord majoritari entre totes les forces polítiques. Si reobrim una ponència conjunta, seria la quarta vegada... Hem fet venir els experts molts cops. Ara es tracta de posar-se d'acord sobre quin sistema escollim i tirar endavant. Estem d'acord en tot el que no sigui el sistema electoral, com en la part de la sindicatura electoral.

Sistema electoral alemany, holandès...?

Catalunya es mereix un sistema propi que s'assembli a l'alemany i l'holandès, agafant coses de tots dos. L'alemany és molt bo perquè dona als partits el que obtenen en les eleccions i l'holandès és bo per fer després el repartiment i prioritzar alguns territoris. Aquest no seria el problema, tampoc si és la llei D'Hondt, ni si són 61 districtes o 50. ■

@ Llegiu l'entrevista sencera a www.elpuntavui.cat**Marta Vilalta** Diputada i portaveu d'Esquerra**La diputada per Lleida Marta Vilalta**, a la seu d'Esquerra ■ ORIOL DURAN

“El bipartidisme ‘sociovergent’ ens portava al bloqueig”

TRAVES • “El PSC no va voler renunciar a fer servir la JEC com a jutge i part” **VEGUERIES** • “Hi ha marge per millorar la proporcionalitat amb un mapa que no sigui d'imposició provincial”**Emili Bella**
BARCELONA**H**i ha alguna contradicció en el fet de voler arribar, com el 2017, a la república sense una llei electoral pròpia?

El problema de fons és no tenir-la, no haver estat capaços d'elaborar la llei pròpia en els últims 30 anys, malgrat els diversos intents. De fet, el 2017 s'hi arriba sense llei electoral pròpia, no ho hauríem d'oblidar, perquè el PSC i altres partits unionistes bloquegen una proposta d'administració electoral parcial que ens podria haver servit per començar a desenvolupar la nostra pròpia legislació electoral. Però no van voler renunciar a fer servir la Junta Electoral Central com a jutge i part.

Per què costa tant tancar un acord?

Perquè malauradament els partits que han tingut més pes en les últimes dècades només afrontaven el debat amb l'objectiu de maximitzar els seus vots. I en un context en què el vot estava distribuït asimètricament entre àrees urbanes i rurals, això es convertia en un obstacle. La situació ara ha canviat, ja que s'ha superat aquell bipartidisme històric *sociovergent* que ens portava al bloqueig. Ara hem superat aquest esquema i això ens obre una finestra d'oportunitat per fer una llei electoral de país. Des d'Esquerra, hi apostem com una eina de reforç democràtic i no un simple mecanisme de calculadora electoral.

És possible desbloquejar-la en aquesta legislatura?

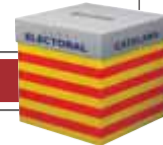
Hauria de ser possible. Hi ha hagut diversos intents al Parlament i fa sis anys es va avançar en molts aspectes, encara que no

en l'element nuclear. Ara ho hem de tornar a intentar, i per això vam proposar-ho l'estiu passat. El tauler de joc parlamentari ara està més fragmentat, hem superat el bipartidisme i és més plural que mai, i això pot obrir la porta a un nou acord o punt de consens. Catalunya necessita regles del joc pròpies i clares, i no té sentit que no tinguem llei electoral pròpia.

El PSC considera que el repartiment provincial actual beneficia Esquerra i JxCat. Vostè, que és diputada per Lleida, què en pensa?

L'Estatut estableix dues característiques de la llei electoral: ha de ser proporcional i assegurar la representació adequada del territori. I això l'actual llei electoral ho fa raonablement bé. I per a nosaltres són pilars que hem de continuar mantenint. De fet, l'Estat espanyol és ple de sistemes electorals molt menys proporcionals que el català i, en molts casos, el PSOE n'és el principal beneficiat. Una dada: el 14-F Junts va obtenir el 20,04% dels vots i el 23,7% dels diputats, una diferència de 3,66 punts. A Castella-la Manxa, el PSOE va obtenir el 44,11% dels vots i va rebre el 57,58% dels escons. Una diferència de 12 punts. En tot cas, a Catalunya hi ha marge per millorar la proporcionalitat i la representació adequada del territori? Sí que n'hi ha. Per començar, amb un mapa que no sigui d'imposició provincial i s'assembli més a la realitat territorial catalana, assumint l'organització territorial pròpia. Però segurament ens equivocariem si centréssim el debat només en el repartiment d'escons. ■

@ Llegiu l'entrevista sencera a www.elpuntavui.cat

Albert Batet Diputat i president de Junts al Parlament

“La representativitat actual és del 93%, la més alta d’Europa”

PROPOSTA • “Som partidaris de preservar aquest índex i actualitzar la resta per disposar d’una llei pròpia” **FRE** • “És un tema complex i sensible, però hi ha predisposició”

Albert Batet, fotografiat a l’exterior del Parlament al gener ■ JUANMA RAMOS

Emma Ansola
BARCELONA

Creu que aquesta podria ser la legislatura d’una llei electoral pròpia per a Catalunya?

Sempre hem defensat que cal treballar a favor de totes aquelles iniciatives parlamentàries que permetin a Catalunya tenir més sobirania i menys dependència de l’Estat espanyol. Per tant, si se’ns fa qualsevol proposta que vagi a favor d’això, no només hi estem d’acord, sinó que volem impulsar-la i fer-la possible. Ara bé, aquesta llei és complexa, perquè requereix una majoria parlamentària molt àmplia i hi ha temes que són molt sensibles en matèria electoral.

El tema sensible és el sistema de conversió dels vots en escons. Junts és partidari de modificar-lo o preferiu mantenir l’actual sistema i endreçar la llei només pel que fa a temes com ara la sindicatura i el vot electrònic i l’exterior?

Junts ja va proposar públicament, fins i tot abans de les eleccions al Parlament, que, per qüestions de la pandèmia, fos possible actualitzar la llei. Fèiem referència a l’administració electoral i als sistemes de vot a l’exterior i de vot electrònic per tal d’afavorir la participació i posar Catalunya a l’avantguarda democràtica. Vam ser els primers a demanar-ho, mentre que la resta de grups proposaven abordar tota la llei de manera conjunta. Per tant, ara caldrà abordar-ho de manera conjunta.

S’han fet reunions o hi ha contactes per

iniciar els treballs?

Des del punt de vista parlamentari, tenim la iniciativa legislativa popular (ILP), que s’arrossega des de fa molt de temps, i em consta que des del govern i la conselleria de Participació, que lidera Victòria Alsina, s’hi treballa i es valoren diverses opcions, però tot en una fase molt preliminar.

S’ha engegat, doncs, la maquinària per refer la llei?

No crearé expectatives. Hem de ser conscients de la complexitat de la llei electoral, fruit també dels interessos de cada part. Hem de ser curosos i responsables i no generar falses expectatives. Cal bona disposició i entendre que és un tema de país.

A Junts el beneficia l’actual sistema electoral?

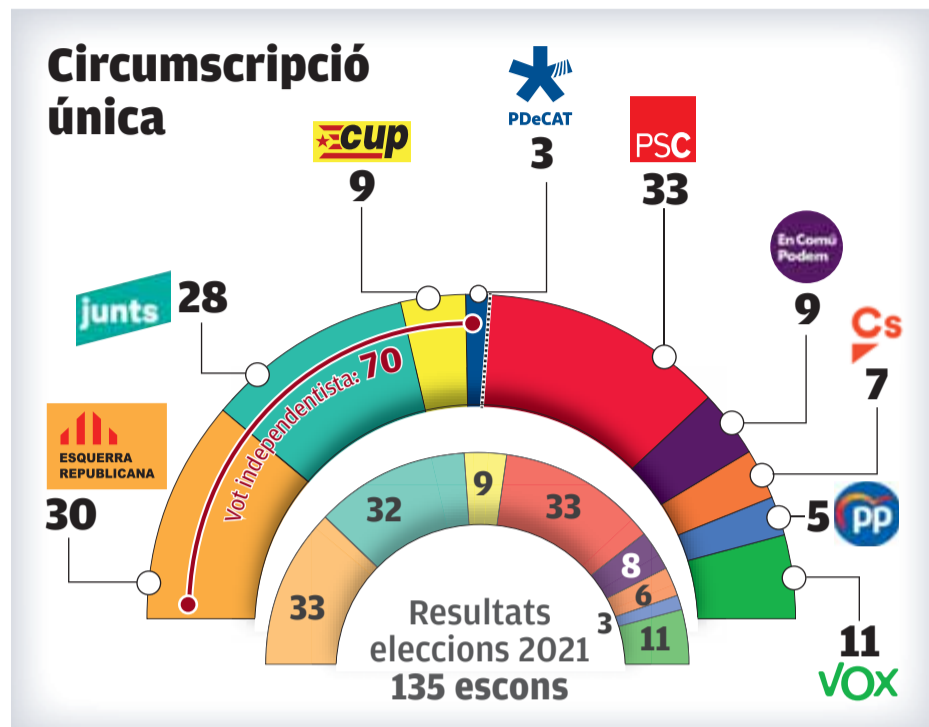
L’actual sistema té un elevat índex de proporcionalitat i ens situa en un índex de representativitat del 93%, que és dels més elevats d’Europa i, per tant, i malgrat totes les mancances que també té la llei, nosaltres tenim clar que volem preservar aquest equilibri territorial.

Vegueries o províncies?

Estem disposats a parlar-ne, però una representativitat del 93% no la tenen ni al Congrés dels Diputats. Aquest equilibri territorial s’ha de preservar.

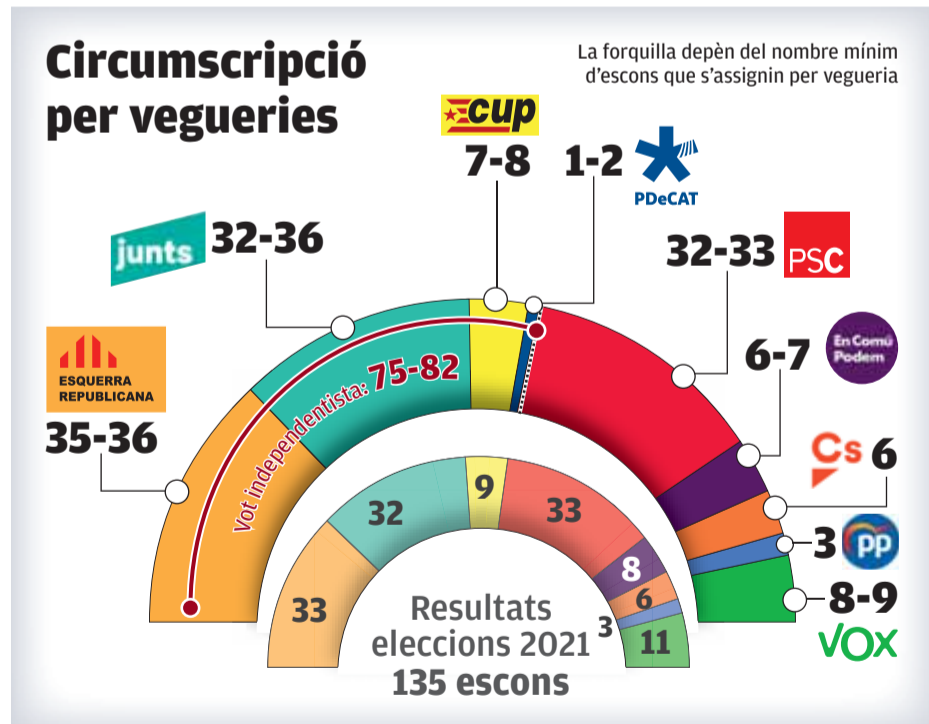
Treballen per obrir ponència amb un acord previ?

No som en aquest escenari. No hi ha hagut cap avenç, però sí predisposició. ■

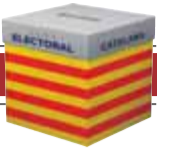
Decideix l’àrea més poblada

Eliminar la divisió en quatre circumscripcions provincials o qualsevol altra faria que tot es decidís a la zona metropolitana, que és on es concentra el nombre més gran d’habitants. Aquesta fórmula, defensada tradicionalment pel PSC, ECP (abans ICV), el PP i Cs, és la que dona més proporcionalitat, i la seva virtut és que iguala el pes del vot, vingui d’on vingui, però també té el defecte que resta veu i influència a la resta del país, a la llarga tendeix a incrementar els desequilibris i els partits polítics tampoc tenen un gran estímul per anar a buscar vots al territori ni defensar els interessos dels seus habitants.

Més pes al territori

Substituir l’actual divisió provincial amb quatre circumscripcions per la de les vegueries que preveu la legislació catalana (Terres de l’Ebre, Camp de Tarragona, Ponent, Alt Pirineu i Aran, Catalunya Central, Comarques Gironines, Barcelona i Penedès) accentuaria la representació de l’anomenada “Catalunya interior” i reduiria el pes de la zona metropolitana. Aquesta opció, estudiada per encàrrec del govern tripartit el 2007, perjudica en termes de representació els partits que concentren la seva força a l’àrea de Barcelona i beneficia els que atrauen vot a tot el territori. És la fórmula tradicionalment defensada per ERC i Junts i, abans, per CiU.

LA LLEI ELECTORAL UNA ESTRUCTURA D'ESTAT

OPINIÓ

Joaquim Colominas Ferran
Professor de ciència política, UB

Una llei electoral del (i per al) s. XXI

El debat sobre la llei electoral pròpia, pendent de legislar encara, és tan vell com el nostre sistema polític actual. El sistema provisional havia de regular les primeres eleccions del Parlament actual. Però l'Estatut d'Autonomia del 1977 estableix el mandat democràtic que, en la primera legislatura (1980-1984), el Parlament faria una llei electoral pròpia, que havia de regular les següents eleccions del Parlament. Des d'aleshores, han passat 42 anys, s'han celebrat tretze eleccions i continuem amb la mateixa legislació provisional.

El Parlament de Catalunya, per tant, ha de fer una llei electoral pròpia, columna vertebral de tot sistema democràtic. I ho ha de fer per molts motius. En primer lloc, perquè, com hem dit, la normativa actual és provisional. En segon lloc, per coherència amb el catalanisme polític, sempre representat amb àmplies majories en totes les legislatures, que defensa que les nostres institucions polítiques han de poder decidir el màxim nombre possible de temes que afecten els ciutadans de Catalunya. En tercer lloc, perquè

Una nova llei electoral podria ser un motor de democratització del mateix sistema polític

la normativa provisional actual ha quedat obsoleta, antiquada. No hi ha sistemes electorals bons o dolents. Hi ha sistemes electorals adequats o inadequats per a les necessitats de cada societat. La normativa vigent era adequada per a les necessitats polítiques de la Catalunya dels anys 1977, 1980..., en la qual s'havia de crear i consolidar un sistema de partits nou. Però, 40 anys més tard, la societat catalana és més moderna que el sistema polític actual. Avui dia les necessitats polítiques són diferents de les de fa 40 anys: s'ha de poder augmentar el grau de llibertat dels electors a l'hora de votar; cal apropar i vincular els parlamentaris als ciutadans, als seus representats; hi ha d'haver un sistema en què tots els territoris del país tinguin un/a representant al Parlament. En quart lloc, finalment, cal una nova llei electoral que ajudi a combatre la desafecció política dominant en la majoria de democràcies occidentals, també en la nostra.

Sabem que la llei electoral ni és l'únic problema dels mals d'un país ni és l'única solució. Certament,

Una ciutadana votant durant les eleccions al Parlament de Catalunya del 2018 ■ O.P. / EPA

una nova llei electoral no farà miracles. No és com anar a Lorda. Però, des de Maurice Duverger, també sabem que no s'han de menysprear els efectes polítics dels sistemes electorals. Si els parlamentaris catalans són valents, han de poder aprofitar aquest repte i convertir-lo en una oportunitat: una nova llei electoral podria ser un motor de democratització del mateix sistema polític.

Dos grans temes de debat

Si no ens volem enganyar, hem de saber que si el Parlament de Catalunya no ha fet aquesta llei fins ara és per dos grans motius. El primer fa referència a la lluita en el repartiment del pastís entre els diversos partits. És un element quantitatiu. Té a veure amb la traducció dels vots a les urnes en escons al Parlament. És l'anomenat "prorratgeig electoral": com es distribueixen els diputats al territori. La normativa provisional, vigent, va decidir que les circumscripcions serien les províncies. I que els 135 escons del Parlament es distribuïren de la següent manera: 85 escons per a

Barcelona, 18 per a Tarragona, 17 per a Girona i 15 per a Lleida.

Cal destacar que el fet que a les tres circumscripcions petites els corresponguin 15, 17 i 18 escons dona un nivell de proporcionalitat molt alt a aquesta normativa provisional (a diferència del sistema electoral espanyol, en què a una gran majoria de circumscripcions els corresponen només 3, 4 o 5 escons, a causa de la seva escassa població, i això fa que el sistema electoral espanyol, teòricament proporcional, a la pràctica esdevingui un sistema majoritari). Si es reduís el nombre d'escons de les tres circumscripcions petites, augmentaria l'efecte de despoblació dels territoris no urbans, que és un tema important de l'agenda del nostre país. Sabem que en la gran majoria de sistemes electorals els territoris menys poblats estan sobrerrepresentats als parlaments respectius.

El segon gran motiu per no haver fet una llei electoral pròpia és menys declarat, però de fons, més potent. Fa referència a quin tipus de Parlament volem. Volem un Parlament de grups parlamentaris que

sotmet els diputats a una fèrria disciplina a través de les maleïdes llistes tancades i bloquejades? O volem un Parlament en què el pes dels diputats individuals també es tingui en compte? Volem continuar mantenint un sistema que obliga els diputats a treballar per als respectius caps dels grups parlamentaris amb una antiquada lògica vertical ascendent? O volem un Parlament en què els seus membres treballin pensant sempre en els seus electors, que són els que els han elegit? En definitiva, quin model de democràcia volem? Volem mantenir una democràcia de partits, una partitocràcia? O volem un model de democràcia en què la veu i l'opinió dels ciutadans, titulars de la sobirania popular, també siguin respectades? Naturalment, aquest no és motiu de lluita entre els partits (perquè, en una partitocràcia com l'actual, tendeixen a protegir-se), sinó que és motiu de debat entre els partits i una part de la societat, sempre difusa, sempre difícil d'organitzar. I no hem d'oblidar que les lleis, també l'electoral, les fan els grups parlamentaris, que estan d-

irigits pels partits.

Des de l'Acadèmia, som una majoria de professors que fa anys que defensem els sistemes electorals mixtos, els anomenats "proporcionals personalitzats", que recullen les virtuts dels sistemes proporcionals (respecte a la voluntat dels ciutadans, buscant una proporció entre vots i escons) i les virtuts dels sistemes majoritaris (acostar la política als ciutadans; la possibilitat d'establir mecanismes d'*accountability*, per retre comptes; augmentar el grau de llibertat dels electors a

Per copiar el sistema obsolet de la Loreg a escala autonòmica, millor no haver legislat; cal anar més enllà

l'hora d'anar a votar). Són sistemes en què els ciutadans tenen dos vots en la jornada electoral: un vot per elegir el diputat del respectiu districte electoral, en què el factor personal, el perfil dels candidats, és un factor decisiu a l'hora de votar; i un vot per a una candidatura de partit, en què compta el factor ideològic a l'hora de decidir el vot.

És a dir, apostem per un sistema electoral com l'alemany; naturalment, adaptat a les característiques del nostre país. Són sistemes que, com destaca el prestigiós professor Dieter Nohlen, incentiven la participació electoral (atès que no castiguen les minories), i aconseguen parlaments representatius i eficàcia del govern, atesa la seva estabilitat. Són els sistemes més equilibrats a l'hora d'assolir aquests tres objectius.

En definitiva, ara cal una llei electoral del i per al segle XXI. Hem perdut molt temps, però per fer el que han fet setze comunitats autònomes, millor no haver fet res. Per copiar un sistema obsolet, com el que dissenya la Loreg, en l'àmbit de cada Parlament autonòmic, millor no haver legislat. Cal ser valents i cal aprofitar l'ocasió i convertir-la en una oportunitat per democratitzar el nostre sistema polític. I, de passada, legislar sobre altres temes, importants però menors respecte als esmentats: ampliar la jornada de vot, posar urnes mòbils (per a persones amb dificultats de mobilitat), facilitar el dret a vot dels residents a l'estranger, facilitar el vot per correu... I disposar d'una junta electoral que es limiti a complir les seves funcions, les que li corresponen en un estat de dret de veritat.